

'Poinsettia – Noel'in Bir Sembolü'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 12.12.2023 Брой: 12/2023

*Noel yıldızı veya Beytlehem yıldızı, sadece Noel'de çiçek açtığı için değil, aynı zamanda braktelerinin bir yıldız şekli oluşturduğu için de bu şekilde adlandırılır. Bu dikkat çekici çiçeğin anavatanı Meksika ve Guatemala'nın tropikal bölgeleridir, ancak bitki asıl ününü Amerika ve Batı Avrupa'da kazanmıştır ve burada Noel tatillerinin bir sembolü haline gelmiştir.**

Noel'in yaklaştığının kesin işaretlerinden biri, tüm çiçekçilerde, evlerde ve şehir süslemelerinde Atatürk çiçeğinin (*Euphorbia pulcherrima*) görünmeye başlamasıdır. Ve bitkinin anavatanı Meksika ve Guatemala'nın tropikal bölgeleri olarak kabul edilse de, kırmızı yapraklı bu çiçek Amerika'da, Batı Avrupa'da ve artık birkaç yıldır Bulgaristan'da da geleneksel bir Noel sembolü haline gelmiştir. Bitkinin ticari adı olan Atatürk çiçeği, Noel zamanı çiçek açar ve brakteleri bir yıldız şekli oluşturur. Bu nedenle Noel yıldızı ve Beytlehem yıldızı olarak da

adlandırılır. Çiçek o kadar popülerdir ki kendi adını taşıyan bir günü bile vardır. Böylece, her yıl 12 Aralık'ta Dünya Atatürk Çiçeği Günü kutlanır.

Tanım

Doğal halinde Atatürk çiçeği, yüksekliği 3-4 m'ye kadar çıkabilen, yapraklarını dökmeyen bir çalıdır; bu, yüksekliği sadece 30-40 cm'ye ulaşan süs iç melezlerinden farklıdır.

Yaprakları, belirgin damarları ve uzun yaprak sapları olan eliptik şekillidir. Gövdelerin tepelerinde yapraklar değişir ve kırmızıya dönen ve bir "yıldızı" andıran bir rozet oluşturur.

Asıl çiçek, renkli rozetin merkezinde bulunan birkaç küçük çiçekçikten oluşur. Sütlegengiller (Euphorbiaceae) familyasına aittir.

İlk bitkiler 1843'te Avrupa'ya sadece 40 cm yüksekliğinde bir gövdeyle, saksı içinde getirildi. Süs saksı bitkisi olarak ilk kez Amerika'da yetiştirildi ve o zamandan beri tüm Batı dünyasında popüler hale geldi.

Süs Bitkiciliği İşi

Büyük ilgi ve talep nedeniyle, ABD, Hollanda ve Almanya'daki süs bitkisi yetiştiriciliği şirketleri sürekli olarak yeni seleksiyonlar üzerinde çalışmaktadır. Çeşitli tonlarındaki klasik kırmızılara ek olarak, piyasada beyaz, sarı,

pembe ve mermer desenli Atatürk çiçekleri de sunulmaktadır.

En büyük üç Atatürk çiçeği üreticisinden biri *Syngentaflowers*'tır. Piyasaya 30'dan fazla farklı Atatürk çiçeği melezi sunmaktadır. Amerika ve Avrupa'daki toplam bitki pazarının yaklaşık %20'si bu küresel tarım şirketi tarafından karşılanmaktadır.

Syngentaflowers'ın Avrupa süs bitkisi pazarındaki büyük atılımı, Josef Fischer'in şirkete katıldığı 2008 yılında geldi. Baba ve oğul Fischer, *Xanthomonas*'un neden olduğu bakteriyel yanıklığa dayanıklı *Pelargonium* çeşitlerinin yanı sıra, iyi bilinen *Tango* Atatürk çiçeği melezini (*Poinsettia*) piyasaya sunan ilk kişiler oldu. Josef Fischer, süs bitkisi endüstrisinde, uygun iklimi nedeniyle bahçe ve iç mekan çiçeklerinin seri üretimini 1970'lerin başında Kanarya Adaları'na taşıyan ilk kişilerden biridir.

Syngentaflowers birkaç yıldır, maliyet tasarrufu sağlamak için daha düşük yetiştirme sıcaklığı gerektiren melezler sunmaya odaklanmıştır. Bu, ev koşullarında yetiştirmeyi de etkiler. Geleneksel olarak, Atatürk çiçeği için yetiştirme sıcaklığı yaklaşık 21°C ila 24°C'dir, ancak piyasada 18°C'de yetiştirilen melezler de bulunmaktadır.

Yetiştirme

Atatürk çiçeği son derece güzel ancak yetiştirilmesi zahmetli bir çiçektir. Ev koşullarında en yaygın çeşitler *Freedom*, *Cortez*, *Star* ve *Lilo* ile bunların çeşitli renk formlarıdır. Son yıllarda, Fischer tarafından da yetiştirilen, büyük kırmızı çiçeklere sahip Millennium çeşidi de popülerlik kazanmıştır.

Atatürk çiçeği, günün uzun olduğu yaz aylarında yaprak geliştirir ve günün kısa olduğu kış aylarında (Aralık-Şubat) çiçek açmaya başlar. Bitki yeterli ışıığa ve geceleri 17-21°C, gündüzleri ise 20-24°C sıcaklığa ihtiyaç duyar. Odadaki doğrudan güneş ışığından, cereyandan veya ısıtıcı cihazların yakınında bulunmaktan kaçınılmalıdır.

Hastalıklar ve Zararlılar

Atatürk çiçeği birçok zararlı tarafından saldırıya uğrar. Yapraklarının hassas bir epidermis tabakası vardır ve genellikle sera beyazsineği ve yaprak bitlerinin kurbanı olur. Beyazsinekle mücadelede, bitki koruma uzmanlarının tavsiye ettiği gibi, farklı gruplardan aktif maddelere sahip en az üç bitki koruma ürünü kullanılmalıdır. Evrensel bir tedavi ürünü yoktur, çünkü beyazsinek çok hızlı değişir, yaşam döngüsü 7 gündür ve kısa bir süre içinde bitkiyi yok edebilir.

Bitki aynı zamanda kök hastalıklarına – mantar ve bakteri enfeksiyonlarına – karşı çok hassastır ve bu nedenle kullanılan toprağın mümkün olduğunca temiz olması tavsiye edilir. Toprakta enfeksiyon varsa, çiçeğin kökleri hızla çürür ve yaprakları kurur. Bunun nedeni, köklerin suyu düzgün bir şekilde emememesidir.

Tedavi, bitkiyi çok hızlı bir şekilde çıkarmayı, köklerin hasta kısımlarını kesmeyi ve bir fungusit ile tedavi etmeyi içerir. Daha sonra Atatürk çiçeği olan saksı sıcak ve gölgeli bir yere yerleştirilebilir ve buharlaşmayı azaltmak için bir polietilen örtü yapılabilir, aksi takdirde bitki yapraklarını kaybedebilir.

Noel Efsanesi

Kızıl çiçek aslen Orta ve Güney Amerika'dan gelir ve 14. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar Aztekler arasında zaten popülerdi. Bitkinin doğal yetişen formu onlar tarafından sadece bir süs olarak değil, aynı zamanda bir şifalı bitki ve boya olarak da kullanılıyordu. "Azteklerin Yıldızı" etrafında, Aztek hükümdarı Montezuma'nın en sevdiği çiçek olduğu gibi birçok efsane vardır. Montezuma, bitkinin üst yapraklarının, kırık bir kalpten ölen yerel bir tanrıçanın kan damlalarıyla nemlendiğine, dolayısıyla üst yaprakların kırmızı rengine sahip olduğuna inanıyordu. Atatürk çiçeği, 18. yüzyılın başında kaşif Alexander von Humboldt tarafından Avrupa'ya getirildi.

Çiçeğin Azteklerin topraklarında ortaya çıkışı güzel bir Noel efsanesiyle ilişkilendirilir. Noel arifesinde, fakir bir kız, küçük bir Meksika kasabasında İsa Mesih'in bir heykelinin önüne bir tür hediye bırakmak istedi, ancak verecek hiçbir şeyi yoktu. "İsa, kalpten geldiği sürece her hediye kabul eder," diye teselli etti onu babası. Sonra kız tarladan kuru çiçekler topladı ve onları Kurtarıcı'nın heykelinin önüne dua ederek yerleştirdi ve Noel arifesinde kuru buket büyük kızıl çiçeklere dönüştü.

* Makale 17.12.2024 tarihinde güncellenmiştir.